

Politik Bilim

Teknoloji Geliştirme Bölgelerimizde Hâl ve Gidiş (4)

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttmail.com

Ankara, İstanbul ve Kocaeli'den sonra diğer illerimizdeki bölgelere göz attığımızda da resim pek fazla değişmiyor. Örneğin, **İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü**'nü merkez alan **İzmir Teknoloji Geliştirme Bölgesi**'ni ele alalım: Verilen listede 61 firma yer alıyor (13.08.2008). Bunlardan faaliyet konularını belirleyebildiğim 56 firmanın **%60,7**'si (34 firma) **yazılım** firması. Diğer 22 firma içinse anlamlı bir sektörel ağırlık ortaya çıkmıyor. Bunların içinde elektronik ve makina imalat sanayilerinden dörder; malzeme teknolojilerini konu alan iki firma var. Kalan 12 firmanın her biri ayrı bir sektörde faaliyet gösteriyor; dağılım akuakültürden başlayıp, gıda, kimya, biyokimya, ...çevre ve tıp teknolojilerine kadar uzanıyor.

Konya Selçuk Üniversitesi'ni merkez alan **Konya Teknokent**, ilin sanayi coğrafyasına göre bir politika izlendiği iddiasında. Deniyor ki: *“Konya'daki sanayi kuruluşları, ...belli bir alanda yoğunlaşmayıp, çok farklı alanlarda faaliyet göstermektedirler. Bu durum göz önüne alınarak, biyoteknoloji, bilişim teknolojisi, elektronik sanayii, savunma sanayii, otomotiv ve makina sanayii, çevre ve enerji teknolojileri, ileri malzemeler, proses teknolojileri alanlarında ARGE yapan firmalara öncelik verilmektedir.”* (www.konyateknokent.com.tr)

Peki, bu önceliklere göre **Konya Teknokent**'te nasıl bir resim ortaya çıkmış; ona bakalım. Verilen listeye göre, Teknokent'te yer alan “firma ve kuruluş” sayısı 101 (15.08.2008). Bunlardan “...Teknik Eğitim Merkezi” gibi kuruluşlarla (sayıları altı) faaliyet konularını belirleyemediğim sekiz oluşumu bir yana bırakırsak, geriye 87 firma kalıyor. Bu 87 firmanın 49'u, demek yarından çoğu (**%56,3**'ü), yine **yazılım firması**... Diğer 38 firmaysa 14 ayrı sektörden (parantez içindekiler firma sayıları): Mühendislik ve danışmanlık hizmetleri (5); inşaat (5); otomotiv yan sanayii (4); makina imalât sanayii (4); tarım teknolojileri (4); elektrik-elektronik sanayii (3); mekatronik (2); tıbbî cihaz (2); kimya (2); çevre (2); enerji (2); gıda (1); üretim ve süreç kontrol (1); yayıncılık (1).

Bu resim, Konya'nın çok parçalı sanayi coğrafyasının bir yansımasıysa, bu parçalılığa rağmen yazılım firmalarının Teknokent'te kazandığı ağırlığı nasıl açıklayacağız? Sorunun yanıtını gelecek haftaya bırakıp kalan birkaç bölgeye de şöyle bir göz atalım:

Aslında bunlar, firma kabûlüne oldukça yeni başlamış bölgeler... **Akdeniz Üniversitesi**'ni merkez alan **Antalya Teknokent**'e kabûl edilmiş 24 firma var (18.08.2008). 16'sı (**%66,6**) yazılım firması... Faaliyet konusu tıp teknolojileri olan üç; elektronik, makina imalât, biyoenerji ve nanoteknoloji ile uğraşan da birer firma var.

Eskişehir Teknoloji Geliştirme Bölgesi'ndeki 12 firmadan 8'i; **Süleyman Demirel Üniversitesi**'ni merkez alan **Göller Bölgesi Teknokenti**'ndeki 12 firmadan 9'u; **Mersin Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi**'ndeki 15 firma'dan 9'u yazılım firması...

Uludağ Üniversitesi'ni merkez alan ve yeni binası 14 Haziran'da açılan **Uludağ Teknoloji Geliştirme Bölgesi**'nde (ULUTEK) şu anda (22.08.2008) 32 firma var. Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nın Aylık Yayın Organı Bursa Ekonomi'nin 2007 Şubat sayısında ULUTEK'i yöneten şirketin Genel Müdürü Prof. Dr. Ağâh Uğuz'la yapılan bir söyleşi yer alıyor. Sayın Uğuz o tarihlerde demiş ki: *“ULUTEK'in 470 bin metrekarelik arazisinde bir otomotiv vâdisi kurmayı hedefliyoruz... ODTÜ ve Bilkent'in teknoparkları büyük oranda bilişim üzerine çalışıyor. Biz ise otomotive ağırlık veriyoruz.”* Ama bugün, mevcut 32 firmanın dağılımına baktığımızda, yazılım firmalarının yine önde gittiğini görüyoruz. Otomotiv ve yan sanayii

üçüncü sırada. İkinci sırada mühendislik ve danışmanlık hizmeti veren firmalar var. Özetle, hâl ve gidiş burada da pek farklı değil. ULUTEK'le bitirdiğimiz bu taramadan, bölgelerin geleceği konusunda genel bir sonuç çıkarabilir miyiz, bunu da gelecek hafta yine birlikte görelim...

CBT. 05 Eylül 2008